

ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Türkiye Florasında Mevcut Şakayık (*paeonia spp.*) Türlerinin Tespiti Islahı ve Yetiştirme Tekniklerinin Belirlendi

Yurdumuzda sadece otsu formu olan şakayık; yumru köklere sahip, farklı renklerde çiçek açan ve 1m'ye kadar boylanabilen, çok yıllık bir bitkidir. Floramızdaki mevcut potansiyelin, popülasyon tespiti yapılmış, ümitvar bireyler kültür ortamına taşınmış, adaptasyon ve yetiştirme tekniği denemeleri kurulmuştur. Otsu şakayık üzerinde 2001 yılında başlayan çalışmalar ile Türkiye Florasından bugüne kadar 9 türe (*P. arietina*, *P. daurica*, *P. idaea*, *P. kesrouanensis*, *P. mascula*, *P. peregrina*, *P. tenuifolia*, *P. turcica*, *P. wittmanniana*) ait 41 popülasyon tespit edilerek kültüre alınmıştır. Bu türlerden *P. idaea* doğal melez türü yeni kayıt verilmiştir. Popülasyonlardan ön seleksiyon sonucu, popülasyonu temsil eden ve sıra

dışı olan ümitvar bireyler kültür ortamına taşınmıştır. Süs bitkisi olarak kullanım olanaklarını araştırmak ve geliştirmek amacıyla; bazı kriterler yönünden incelenerek seleksiyon yapılmıştır. Seçilen bireylerden çoğaltım materyali (yumru kök, tohum ve explant) alınarak, çoğaltım ve yetiştiricilik teknikleri araştırılmıştır. Bu bağlamda; tohumla üretim için, çeşitli uygulamaların ve ekim zamanının fide çıkışına etkisi incelenmiştir. Yumru kök ile üretim için dikim şekli - zamanının bitki gelişimine ve çiçek verimine etkisi tespit edilmiştir. Ayrıca doku kültürü ve aşılı ile üretim yöntemleri üzerine çalışmalar yapılmıştır. Yetiştirme teknikleri konusunda; toprak ve ekolojik istekleri doğal yayılış alanlarındaki değerler göz önünde bulundurularak tespit edilmeye çalışılmıştır. Çeşitli ıslahı amacıyla; seleksiyon yanında kimyasal yolla mutasyon ve tür içi, türler arası ve alt cinsler arası melezleme yoluyla yeni çeşit adayları elde edilmeye çalışılmıştır. Diğer yandan tıbbi bitki olarak kullanım olanaklarını araştırmak ve geliştirmek amacıyla, kök fitokimyasal içeriği belirlenmiştir.

ETKİNLİKLERİMİZ

- ▶ TİKA tarafından desteklenen "Türkmenistan Tarımında Ürün Çeşitlendirmesi - Badem / Ceviz Yetiştiriciliği" projesi kapsamında eğitim vermek amacıyla Enstitümüz konu uzmanlarından Uz. İsmail TOSUN 01-07 Kasım 2009 tarihleri arasında Türkmenistan'a gitmiştir.
- ▶ Bu yıl 31.si tertip edilen "Orhangazi Zeytin Festivali" etkinlikleri kapsamında 01 Kasım 2009 tarihinde düzenlenen "Zeytin Kaliteli Dane Yarışması"na Enstitümüz

konu uzmanlarından Dr. M. Emin AKÇAY, Uz. Nesrin AKTEPE TANGU ve Aysun ÖZTÜRK jüri üyesi olarak, 02 Kasım 2009 tarihinde gerçekleştirilen festivale ise Enstitü Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılmışlardır.

- ▶ Bakanlığımız "Bitki Koruma ve Uygulama Prensipleri" gereğince 2009 yılı mücadelelerinin sonuçlarını gözden geçirmek, 2010 yılı bitki koruma program ve prensiplerini belirlemek iç ve dış karantina ile ilaç alet hizmetleri konularını görüşmek üzere 02-05 Kasım 2009 tarihleri arasında Antalya'da yapılan toplantıya Enstitümüz Teknik Mdr. Yrd. Dr. Burhan ERENOĞLU ve Bitki Koruma Bölümü elemanlarından Uz. Gürsel ÇETİN, Uz. Cemil HANTAŞ, Uz. Ayşe YAZLIK ve Zühtü POLAT katılmışlardır.
- ▶ Bakanlığımızca yürütülmekte olan "Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi" çerçevesinde TEDGEM tarafından 2009 yılı hizmet içi eğitim programı gereği 02-06 Kasım 2009 tarihleri arasında Muğla /Bodrum'da Bakanlığımız İl Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlara yönelik olarak gerçekleştirilen "Organik Tarım" eğitimine Enstitümüzden Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr. Ayşe GÜN eğitmen olarak katılmışlardır.
- ▶ Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü 2009 yılı Araştırmacı Eğitimi Programı kapsamında 02-06 Kasım 2009 tarihleri arasında Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü-ANTALYA'da gerçekleştirilen "Sebze Islahında İleri Teknikler" konulu eğitime Enstitümüz teknik elemanlarından Uz. Esra CEBECİ katılmıştır.
- ▶ Gıda Mühendisleri Odası tarafından 06-08 Kasım 2009 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen "6.Gıda Mühendisliği Kongresi"ne Enstitümüzden Uz. Yasin ÖZDEMİR poster bildiri ile katılmıştır.
- ▶ 9-11 Kasım 2009 tarihleri arasında İzmir /Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü'nde düzenlenen "ICP-OES cihaz kullanımı ve yöntem birliği" konulu eğitime Enstitümüz konu uzmanlarından Uz. Erdinç UYSAL ve Uz. Barış ALBAYRAK katılmışlardır.
- ▶ Japonya'ya yönelik yaş meyve ihracatında uygulanmakta olan yasağın kaldırılmasına yönelik çalışmalar kapsamındaki gelişmeler hakkında değerlendirmelerde bulunmak üzere "Uzakdoğu'ya Yaş Meyve İhracatının Geliştirilmesi Komitesi" üyelerinin katılımı ile 11 Kasım 2009 Çarşamba günü Ankara-Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünde yapılan toplantıya Enstitümüzden konu uzmanı Uz. Arzu ŞEN ASLIM katılmıştır.
- ▶ 2009 yılı Bitki Hastalıkları Araştırmaları Program Değerlendirme Toplantısı kararları gereği Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünün koordinatörlüğünde yürütülen "Ulusal Şarka" projesinin değerlendirmelerini yapmak üzere bölge sorumlularının katıldığı ve 12 Kasım 2009 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen toplantıya Enstitümüzden konu uzmanı Uz. Nesrin UZUNOĞULLARI katılmıştır.
- ▶ Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmasına veya revize edilmesine ihtiyaç duyulan Standart İlaç Deneme Metotları ve Zirai Mücadele Teknik Talimatlarının son şekilleri verilmek üzere 15-20 Kasım 2009 tarihleri arasında Antalya'da yapılan toplantıya Enstitümüz konu uzmanlarından Zühtü POLAT ve Uz. Ayşe YAZLIK katılmışlardır.
- ▶ Bölgemizde Bakanlar Kurulu'nun 2009/15236 sayılı kararı ile kurulan Kalkınma Ajansı tarafından ilimizdeki kuruluşların AB ve Proje Hazırlama Birimlerine

yönelik olarak 16 Kasım 2009 tarihinde Yalova Halk Eğitim Merkezinde düzenlenen "Avrupa Birliği ve Uluslararası Fonlar" konulu eğitim toplantısına Enstitü Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılmıştır.

- ▶ 17-20 Kasım 2009 tarihleri arasında Şanlıurfa'da yapılan "I. GAP Organik Tarım Kongresi" ne Bilim Kurulunda görev alan Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr. Gülay BEŞİRLİ, Kongrede sözel veya poster bildirileri ile de Uz. Mustafa ÖZTÜRK, Uz. Ünal KARİK, Uz. Esra CEBECİ, Uz.İbrahim SÖNMEZ, Uz. Hasbi YILMAZ katılım sağlamışlardır
- ▶ 03-04 Aralık 2009 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen "9. Growtech Eurasia" Uluslararası sera, tarım ekipmanları, çiçekçilik ve teknolojileri fuarına Enstitümüzden Uz. Kamil ERKEN katılmıştır.
- ▶ 03 Aralık 2009 tarihinde Enstitümüz ile ortak çalışmalar konusunda görüşmelerde bulunmak üzere Gebze'de yer alan TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nde düzenlenen toplantıya Enstitümüz teknik elemanlarından Dr. Mehmet BAŞ, Uz. Arif ATAĞ, Uz. Erdal KAYA ve Dr. Belinda AYDIN katılmıştır.
- ▶ Türkiye'nin ilk "Gıda Güvenliği Kongresi" 4 Aralık 2009 Cuma günü İstanbul Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi'nde düzenlenmiştir Bu yıl Tarım Bakanlığı'nın başlattığı "Güvenilir Gıda, Sağlıklı Yaşam" kampanyası kapsamında gerçekleştirilen kongrede gıda güvenliği bilimsel bir platformda tartışılmıştır. Gıda Güvenliği Derneği (GGD) koordinatörlüğünde gerçekleşen kongreye Enstitümüz teknik elemanlarından Gıda Yüksek Mühendisi Uz. Yasin ÖZDEMİR dinleyici olarak katılmıştır.
- ▶ Genel Müdürlüğümüz (TAGEM) ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği arasında 12.03.2009 tarihinde imzalanan protokol gereğince Enstitülerde çalışan "Tarla İçi Modern Basıncılı Sulama Sistemli Projeleri" için yapılan analiz sonuçlarıyla ilgili sisteme girişlerinin daha düzenli yapılması amacıyla 10 Aralık 2009 tarihinde Ankara Uluslararası Eğitim Merkezinde düzenlenen eğitime Enstitümüz konu uzmanlarından Uz. Erdiç UYSAL ve Uz. Barış ALBAYRAK katılmışlardır.
- ▶ Enstitümüz liderliğinde 7 Araştırma Enstitüsü, 10 Üniversite, 16 Özel Sektörün yer aldığı TÜBİTAK tarafından desteklenen "Bazı Doğal Bitkilerin Kültüre Alınması, Yeni Tür ve Çeşitlerin Süs Bitkileri Sektörüne Kazandırılması-I" konulu TÜBİTAK destekli projenin ilk dilimi 2009 Temmuz ayında sonuçlanmıştır. Projenin II. diliminin TÜBİTAK'a sunulması için yapılacak hazırlıklar çerçevesinde, bu dilime ait iş paketleri ve sorumlularının belirlenmesi amacıyla 10 Aralık 2009, Perşembe günü Enstitümüzde toplantı yapılmıştır. Toplantıya 7 Araştırma Enstitülerinden konu sorumlusu araştırmacılar katılmıştır.
- ▶ İslahçı hakkı başvurusu Bakanlığımızca kabul edilen ve Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Yönetmeliğin 19.ncu maddesi hükümlerine göre 10 Aralık 2009 günü düzenlenen "İslahçı Hakkı Tescil Komitesi" toplantısına sebze grubunda Uz. Esra CEBECİ, meyve grubuna ise Uz. Adnan DOĞAN katılmıştır.
- ▶ İslahçı hakkı başvurusu Bakanlığımızca kabul edilen ve Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Yönetmeliğin 19.ncu maddesi hükümlerine göre 11 Aralık 2009 günü düzenlenen "İslahçı Hakkı Tescil Komitesi" toplantısına süs bitkileri grubunda Serdar ERKEN katılmıştır.

- ▶ Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından 12-13 Aralık 2009 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenen "SGB.Net Hizmetiçi Programı"na Enstitümüz İdari Müdür Yardımcısı Uz. Mustafa ÖZTÜRK, Yaşar ETYEMEZ, Kaan ALKAN ve Murat KORUCUK katılmışlardır.
- ▶ Uludağ İhracatçı Birlikleri tarafından 16 Aralık 2009 tarihinde Bursa'da gerçekleştirilen "Yaş Meyve Sebze Tarım İlacı Kalıntıları Yönüyle Avrupa Birliği Ne İstiyor" konulu konferansa Enstitü Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılmıştır.
- ▶ Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından 17 Aralık 2009 tarihinde Hatay'da düzenlenen "Şarka Virüs Hastalığı" konulu toplantıya Enstitümüzden Uz. Nesrin UZUNOĞULLARI katılmıştır.
- ▶ "Organik Bitkisel Üretimde Kullanılmak Üzere Yerel Kaynaklardan Girdi Geliştirme" isimli TÜBİTAK KAMAG-1007 proje hazırlığı çerçevesinde 17 Aralık 2009 tarihinde Ankara Ziraat Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılan toplantıya Enstitü Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN, Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Uz. İbrahim SÖNMEZ katılmışlardır.

ZİYARETLER

- ▶ Kocaeli Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu öğretim görevlisi Uz. İclal ERKEL ve yaklaşık 30 öğrenci 10 Kasım 2009 tarihinde Enstitümüzü ziyaret için gelmiştir.
- ▶ İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği "Peyzaj Bahçıvanı Yetiştirme Kursu" kursiyerleri için düzenlenen gezi programlarında Enstitümüzü 18 Kasım 2009 tarihinde ziyaret ederek arazideki çalışmalar hakkında bilgi almışlardır.
- ▶ Fransa Ticaret Müsteşarlığı tarafından organize edilen program çerçevesinde Fransa'da ziraat teknik danışmanlığı ve sebze üretiminde faaliyet gösteren PRIM'CO ve AGRIAL tarımsal kooperatiflerinde görevli 22 kişiden oluşan heyet 4 Aralık 2009 Cuma günü Enstitümüzü ziyaret etmişlerdir. Enstitümüz hakkında Enstitü Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN tarafından sunu ile bilgi verildikten sonra Enstitümüz tarafından hazırlanan program çerçevesinde Yalova ve çevresinde sebzeçilik konusunda faaliyet gösteren işletmeler gezilmiştir.
- ▶ Uludağ Üniversitesi Orhangazi Meslek Yüksek Okulu Müdürü Doç Dr. Murat ZENCİRKIRAN ve Peyzaj ve Süs Bitkileri Programı Program Başkanı Öğr. Gör. Dr. Gül ATANUR ve öğrencilerinden oluşan 25 kişilik öğrenci grubu süs bitkileri bölümünde yapılan çalışmaları yerinde görmek üzere 08 Aralık 2009 Salı günü Enstitümüzü ziyaret etmişlerdir. Süs Bitkileri Bölüm Başkanı Uz. Kamil ERKEN tarafından yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

ATAMA VE AYRILMALAR

- Enstitümüz Güvenlik görevlilerinden Güven ÖZDEMİR 24 Aralık 2009 tarihinde Konya Toprak Su Araştırma Enstitüsüne tayin olmuştur.

Enstitümüzden ayrılan arkadaşlarımıza, yeni görevlerinde ve hayatlarında başarılar diler, aramıza yeni katılan arkadaşlarımıza hoş geldiniz deriz.

YAYINLARIMIZ

Kuruluşumuz tarafından basımı gerçekleştirilen yayınların satışına devam edilmektedir. Söz konusu yayınlardan talep edenlerin aşağıda belirtilen Banka Hesap Numarasına parasını yatırıp, banka dekontunu Faks veya posta aracılığı ile Kuruluşumuza iletmeleri durumunda, yayınlar KARGO ile adreslerine ödemeli olarak gönderilecektir.

Banka dekontuna alıcının açık adresi, telefon numarası ve istemiş olduğu kitaplar belirtildiği takdirde size ulaşmak daha kolay olacaktır. Fiyatlara KDV dahil olup, kargo ücreti alıcı tarafından karşılanacaktır.

Yayın tutarı Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün
T.C. Halk Bankası Yalova Şubesi 1600030 hesabına yatırılacaktır.
IBAN : TR52 000 1000 404 312 378725001